ורב א] סבר סוף סוף לבעלים מי קהדרא לכהנים הוא דנפקא א] וכהנים משולחן גבוה קא זכו מאי טעמא דרב דאמר קרא ב] 1 ואם משנת היובל ושנת היובל בכלל ושמואל מי כתיב ג] ואם בשנת היובל משנת היובל כתיב משנת שאחר היובל בשלמא לרב היינו דכתיב אם משנת היובל 2 ואם אחר היובל אלא לשמואל מאי אחר היובל אחר אחר מיתיבי מקדישין בין לפני היובל בין לאחר היובל ובשנת היובל עצמה לא יקדיש ואם הקדיש אינה קדושה אמר לך רב אינה קדושה ד] בגירוע אבל קדושה ונותנין חמשים מכלל דלפני היובל קדושה ליגאל בגירוע והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו א אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים אמר לך רב הא מני רבנן היא ואנא דאמרי כרבי דאמר ב ראשון וראשון בכלל שביעי ושביעי בכלל הכא נמי (א) ה] בשנת ושנת היובל בכלל אי כרבי פונדיון מאי עבידתיה וכי תימא לית ליה והתנן ג הקדישה שתים ושלש שנים לפני היובל רבי אומר אני נותן סלע ופונדיון ו] רבי כרבי יהודה סבירא ליה דאמר ד שנת חמשים עולה לכאן ולכאן לשמואל לימא רבי כרבנן סבירא ליה דאי כרבי יהודה סלע ושתי פונדיונות מיבעי ליה ע"כ לשמואל רבי כרבנן סבירא ליה תא שמע ב ולא גואלין אחר היובל פחות משנה בשלמא לשמואל לא גואלין לאחר יובל פחות משנה אלא לרב מאי אחר יובל ז] שנה מי סברת אחר יובל ממש מאי אחר יובל באמצע

באמצע

רש"י

ורב. אמר לך לרבי שמעון ח] לאו יציאה היא דסוף סוף לבעלים מי הדרא: בשלמא לרב היינו דכתיב אם משנת היובל. חמשים סלעים אם לאחר היובל גירוע: אלא לשמואל מאי אחר היובל. הא קרא קמא דבעי חמשים נמי לאחר היובל קאי: אחר אחר. כגון שתים ושלש שנים אחר היובל איכא גירוע אבל אקדשה בשתא דבתר יובל ליכא גירוע: אינה קדושה ליגאל בגירוע. שהרי יש כאן יובל שלם: מכלל. דהא דקתני בההיא מקדישין לפני היובל ליגאל בגירוע קאמר והא רב ושמואל כו': אמר לך רב. ודאי הא דקתני מקדישין ודאי ליתן חמשים קאמר ובשנת היובל אינה קדושה כל עיקר ולא תיקשי לדידי דהא מני רבנן היא דפליגי עליה דרבי בפרק השג יד (לעיל דף יח:) דאמרי ראשון ולא ראשון בכללט] : ואנא דאמרי כרבי. ולשמואל אפילו לרבי אינה קדושה דכי אמר רבי מיום הראשון וראשון בכלל התם הוא דכתיב ה) ועד י] דשייך ביה לשון מיום אבל הכא דלא כתיב ועד י] ה"ל למיכתב בשנת (הכא) מודה רבי דלא הוי בכלל: אי רבי. דריש הכא משנת ושנת בכלל אלמא בשנת היובל קאי קרא וקאמר יתן נ' סלעים פונדיון מאי עבידתיה כי מקדיש עשר או כ' שנה לפני היובל אמאי יא] (ב) יב] [יהיב סלע ופונדיון] ליתיב סלע לשנה דכיון דכי מקדיש ופריק ליה בשתא דיובל גופיה לא יהיב אלא חמשין אשתכח דלא מטא לכל שנה ושנה של יובל אלא סלע שהרי מכאן ועד יובל הבא נ' שנה יג] הואי ושנה זו בכלל הילכך כי פריק לה שתים או שלש לפני היובל סלע הוא דבעי למיתב בכל שנה ותו לא: עולה לכאן ולכאן. שנת היובל היא מיובל שעבר ומונין אותה שנה אחת ליובל הבא הילכך עם שנה זו אינן עד שנת יובל הבא אלא מ"ט יד] ושנת היובל הבא אינה נמנית עמהן שהרי יובל משמט בתחילתו ומכי עיילא שנת יובל אי פריק לה אחר נפקא לכהנים כדכתיב והיה השדה בצאתו ביובל [ויקרא כז] אשתכח [דאחר] הפודה שדה אחוזה בשנת יובל עצמה כשהוקדשה אינה בידו אלא מ"ט שנים וקא יהיב חמשים סלעים דמטי סלע ופונדיון לכל שנה: לשמואל. דאמר דהכא מודה רבי טו] דמשנת ולא שנת בכלל ושתא דבתר יובל קאי קרא וקאמר דיהיב חמשין: לימא רבי. דאמר נותן סלע ופונדיון לשנה: כרבנן סבירא ליה. דפליגי עליה דר' יהודה דאין שנת יובל שעבר ממנין יובל הבא ולבד ההוא שתא יש כאן מ"ט שנים דאי כרבי יהודה סבירא ליה דאמר אין ביובל אלא מ"ח לבד משנת יובל שעברה וקרא בשתא דבתר יובל קאי אישתכח דיהיב חמשים סלע למ"ח שנים דמטי סלע ושני פונדיון: בשלמא לשמואל פחות משנה. טז] קאמר דקמ"ל מתני' דבשנת יובל עצמה אם הקדישה אין צריך ליגאל דלא קדשה:

באמצע

תוספות

יז] מ"ט סלעים למ"ט שנים פש לך סלע יח] דהוא מ"ח פונדיון וזהו פונדיון שמביא לקלבון כדאיתא בבכורות (דף נ.) אבל אם הוא גואל בפחות משתי שנים לפני היובל אינו מגרע כלום אלא גואל כור זרע בחמשים סלעים שלימים כדכתיב (ויקרא כז) וחשב לו את הכסף על פי שנים הנותרות עד שנת היובל ונגרע מערכך ומיעוט שנים שתים יט] אבל כ] משתי שנים אין לו גירוע לפיכך בא התנא לאשמועינן שיהא אדם חס על נכסיו ולא יקדיש פחות משתי שנים לפני היובל שלא יצטרך לגאול בלא גירוע אלא נותן חמשים סלעים שלימים וא"ת ניתני נמי אין מקדישין שנה ראשונה של יובל כדי שיהא חס על נכסיו דאז נמי גואל בלא גירוע ויש לומר דזה לא הוצרך לומר דיודע המקדיש שאם גואל יגאל בלא גירוע וקביל עילויה שהרי היא עולה חמשים סלעים למ"ט שנים חשבון סלע ופונדיון לשנה אבל כא] כאן השמיענו לפי שאין עד היובל כ"א שנה לפיכך (לא הזהיר) השמיענו התנא שיהא חס על נכסיו ולא יקדיש כב] שאם יגאל פחות משתי שנים כג] דאז הוא לפני היובל אין לו גירוע ועוד יש לומר דלפיכך לא תנא נמי אין מקדישין שנה ראשונה של יובל לפי שיכול להמתין עד ג' שנים לפני היובל ואז לא יהא צריך ליתן כי אם שלש סלעים ושלש פונדיונין לפיכך לא הזהיר התנא אלא בפחות משתי שנים דאז הוא צריך ליתן חמשים סלעים שלימים ואם המתין עד היובל לא יחזור עוד לידו וא"ת מאי קמ"ל הא כד] כה] (קתני) מתניתין דמקדישין בין לפני היובל בין לאחר היובל וי"ל דהכי פי' דאע"ג כו] דאין השנה מתחיל אלא כז] בראש השנה מ"מ יובל אינו מתחיל עד יום כפורים בין לאחר יובל זה אחר ראש השנה של סוף שנת היובל כח] לא נאמר ששנת כט] יובל ל] (מערכך) עד יום הכפורים:

סוף סוף לבעלים מי קא הדרא. וא"ת למה ליה לתרוצי הכי לימא דלית ליה ק"ו דשמואל וי"ל משום דלקמן (דף כט:) גבי פלוגתא דרב ושמואל דמוכר שדהו בשנת היובל עצמה קאמר מאי טעמא דשמואל ק"ו ומה מכורה כבר כו' ופריך התם ולרב לא אמר ק"ו כה"ג והתניא יכול ימכור בתו כשהיא נערה אמרת קל וחומר כו' ומשני התם לא הדרא לא] ומזבנא הכא הדרא ומזבנא אלמא לב] אית להו אי לאו פירושו הוי צריך רב נמי למילף ק"ו כדילפינן ליה במוכר בתו נערה לפיכך הוצרך הכא לרב לסתור הק"ו וה"פ סוף סוף לבעלים מי קא הדר וכיון דלא הדר תו לבעלים תו לג] לא מקדישין כדין שדה אחוזה: **מאי** טעמא דרב אמר קרא ואם משנת היובל כו'. וא"ת אמאי הוצרך לפרש טעמא דרב כיון דסתר ק"ו דשמואל דהא שמואל עיקר טעמיה מכח ק"ו הוא וי"ל דע"כ הוצרך לרב לומר דקרא דאם משנת היובל רוצה לומר דשנת היובל בכלל כרבי לד] בריש פ' השג יד (לעיל דף יח: ושם) דאמר ראשון וראשון בכלל דאי אמרת משנת היובל שנה שאחר היובל כמו שמואל א"כ לה] שנת היובל עצמה מאחר שלא דבר בה הכתוב היה לנו לומר שאם לו] הקדש בה שיגאול בשויה ולא כסדר שאר השנים שגואלין לפי חשבון בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף כך פי' בתוספ' אבל קשה לקמן על זה ומ"ו הרמ"ר פירש דכיון שלא דבר הכתוב בשנת עצמה של יובל היה לנו לומר אינה קדושה כמו שאומר שמואל ולפיכך הוצרך לפרש דרב כרבי סבירא ליה דמשנת היובל ושנת היובל בכלל קאמר ואם תאמר כיון דרב סבירא ליה דקרא דמשנת היובל ושנת היובל בכלל קאמר אם כן למה הוצרך לסתור הקל וחומר דהא קרא בהדיא כתיב דשנת היובל עצמה בכלל וי"ל דאם הק"ו טוב אפי' רבי לא היה אומר דמשנת היובל שנת שאחר היובל קאמר כמו שמואל ומש"ה ניחא נמי דמלינו למימר דאפי' שמואל לרבי נמי קאמר דאינה קדושה דכח הק"ו מוליא דלא אמר הכא משנת היובל ושנת היובל עצמו ומש"ה הוצרך רב יוסף לפרש טעמא דשמואל מכח הק"ו לז] דא"א לח] דקאי פלוגתא דרב ושמואל כפלוגתא דתנאי זה לא יתכן אלא ודאי אליבא דרבי פליגי כדפי' טעמייהו אבל לרבנן אפי' רב מודה דמקדיש בשנת היובל עצמה אינה קדושה והכי איתא לקמן בשמעתין: **אמר** לך רב הא מני רבנן היא. ואנא דאמרי כרבי לפירוש התו' דמפרשים לעיל דכיון דלא דבר הכתוב בשנת היובל עצמו היה לנו לומר דאם הקדיש בה הרי היא קדושה ליגאל בשויה א"כ לט] היאך קאמרי רבנן בשנת היובל עצמה לא מקדיש ואם הקדיש אינה קדושה היה לנו לומר דאם הקדיש בה הרי היא קדושה ליגאל בשויה אבל לפי' מורי הרמ"ר ניחא: **אי** כרבי פונדיון מאי עבידתיה. וא"ת למה לו למיפרך משום דסבירא ליה כרבי הוה ליה למיפרך בהדיא לרב מהא דתנן (לקמן דף כה.) הקדישה שתי שנים או שלש שנים לפני היובל נותן סלע ופונדיון לשנה מ] מא] [ואי] דשנת היובל עצמה קדושה כסדר שאר שני היובל פונדיון מאי עבידתיה ויש לומר דמזה הוה מצי לשנויי ההיא מב] מא] [רבנן היא] כדמשני לעיל אבל מרבי פריך שפיר דרבי אומר כמו שמפרש הש"ס:

דאקדשיה

עין משפט נר מצוה

ו א מיי' פ"ד מהל' ערכין הל"ט:
ז ב מיי' שם הל"ב:

שינויי נוסחאות

א] תיבת סבר נמחק (ש"מ), ב] אם משנת היובל (ש"מ), ג] כתיב אם בשנת (ש"מ), ד] קדושה ליגאל בגירוע (ש"מ), ה] נמי משנת ושנת (ש"מ), ו] ופונדיון לשנה רבי (ש"מ), ז] תיבת שנה נמחק (ש"מ), ח] שמעון נמי לא (ש"מ), ט] בכלל ה"נ משנת היובל ולא שנת היובל בכלל [הס"ד] (ש"מ), י] עד רס"ש, יא] אמאי ליתיב סלע ופונדיון לשנה לא ליתיב אלא סלע לשנה (ש"מ), יב] נ"ק, יג] שנה הואיל ושנה (ש"מ), יד] דשנת היובל הבא (ש"מ), טו] יעב"ץ מח"ז, טז] משנה דקאמר מתני' קמ"ל דבשנת יובל (ש"מ), יז] דמ"ט סלעים (ש"מ), יח] סלע דהוא מ"ח פונדיונים דזהו פונדיון לכל שנה עם הסלע חסר לנו פונדיון אחד וזהו פונדיון (ש"מ), יט] שתים וליכא לפיכך בא התנא [והשאר נמחק] (ש"מ), כ] אבל פחות (צ"ק), כא] אבל מקדיש פחות משתי שנים לפני היובל לא ידע לפי שאין עד היובל כ"א שנה לפיכך השמיענו התנא (ש"מ), כב] פחות מב' שנים לפני היובל שאם יגאל אין לו גירוע ועי"ל כו' והשאר יש למחוק (צ"ק), כג] תיבות דאז הוא ליתא בדפו"ר ועי' נ"ק לעיל, כד] דקתני מתניתין (ש"מ), כה] מהרש"ק מ"ז ונ"ק מקיים הגי', כו] דהשנה מתחיל בר"ה מ"מ (צ"ק), כז] מראש השנה (ש"מ), כח] ולא נאמר ששנת יובל נמשכת עד יום הכפורים [הס"ד] (ש"מ), כט] עיין נ"ק, ל] נ"ל מאריכה (צ"ק), לא] הדרא ומזדבנא הכא הדרא ומזדבנא אלמא אית ליה אי לאו הפירכא הוי צריך (ש"מ), לב] גי' נ"ק אי לאו פירכא הוי צריך, לג] גי' נ"ק ליכא ק"ו ומקדישין וכו', לד] כרבי דאמר בריש פ' השג יד ראשון וראשון (ש"מ), לה] א"כ בשנת היובל (ש"מ), לו] גי' נ"ק הקדיש בה, לז] מכח הק"ו דלא מצי למימר דרב כרבי ושמואל כרבנן וקאי פלוגתא דרב ושמואל בפלוגתא דתנאי דזה לא יתכן (ש"מ), לח] ולא קאי פלוגתא דרב ושמואל בפלוגתא דתנאי דזה נ"ק, לט] א"כ אמאי קאמרי רבנן (ש"מ), מ] לשנה כיון דשנת (ש"מ), מא] נ"ק, מב] ההיא כרבנן כדמשני לעיל (ש"מ),

שיטה מקובצת

מאי טעמא דרב. דנהי דלא מצי סבר רב קדושה ויוצאה לאלתר ביובל [דהא אי] אקדשה קמי יובל לא הדרה ביובל מ"מ קדושה ויוצאה לכהנים ביובל הוי ליה לרב למימר כמו שאם הקדישה מקודם ואמאי אמר רב קדושה ונותן חמשים, ומשני אמר קרא אם משנת היובל ושנת היובל בכלל, וא"ת כיון דהאי טעמא דקאמר רב סוף סוף לבעלים מי קא הדרא אינו מספיק לישב דברי רב וצריך לתרץ דברי רב דיליף לה מקרא, א"כ למה ליה למימר סוף סוף לבעלים מי קא הדרא נימא דיליף מקרא, ויש לומר דלא (חשיב) [השיב] רב זה אלא לסתור ק"ו דשמואל ואח"כ פירש דטעמא דרב מקרא והדר תו קאמר דטעמא דשמואל מהאי קרא. הרא"ש ז"ל: **ושנת היובל בכלל.** ואפילו לרבנן דרבי דלא דרשי מראשון וראשון בכלל אע"ג דכתיב ביה עד הכא דרשינן ליה מדכתיב בתריה אם אחר היובל מכלל דמשנת היובל הוי שנת היובל בכלל, והאי דקאמר רב משנת היובל ושנת היובל בכלל לא בעי למימר דמשנת היובל הוי שנה שאחר היובל אלא ששנת היובל יש לה דין של כל שנה שאחר היובל דהא ליתא דבשנת היובל נותן חמשים ובשנה שאחר היובל מגרע שנה ונותן והכי הוי ליה למימר מאי משנת היובל בשנת היובל עצמה, אלא איידי דנקט בפלוגתא דרבי ורבנן דמייתי לקמן האי לישנא נקטיה נמי הכא, והוה מצי למפרך השתא לרב כיון דלכ"ע דמשנת היובל ושנת היובל בכלל אם כן פונדיון למה לי, אלא דניחא ליה לאקשויי מן הברייתא לאלתר דמינה קא הדר ממאי דהוה בעי למימר דאפי' לרבנן שנת היובל בכלל ואיהו אמר כרבי והדר פריך מרבי ארבי. תוס' הרא"ש ז"ל: **הא מני רבנן היא ואנא דאמרי כרבי.** וא"ת לרבנן נמי אליבא דרב תיקשי כיון דרב לית ליה ק"ו א"כ הוו להו לרבנן למימר קדושה ויוצאה לכהנים כי היכי דאמר רב לקמן מכורה ויוצאה, וי"ל דלרב הוה פירושיה אינה קדושה ליפדות אלא קדושה ויוצאה לכהנים וכה"ג אמרי' לקמן פ' בתרא (כט:) גבי מכר דפריך לרב מברייתא דקתני ואם מכר בשנת היובל אינה מכורה ומשני אינה מכורה למספר שני תבואות אלא מכורה ויוצאה לכהנים, והכי נמי יש לפרש הכא אינה קדושה ליפדות אלא קדושה ויוצאה לכהנים. תוס' הרא"ש ז"ל: **אלא לרב מאי אחר היובל.** תימה מאי פריך לרב הא אוקימנא כבר מתני' כרבנן ורב דאמר כרבי וא"כ דהך סיפא דמתני' דקתני דלא גואלין אתי דלא כרבי, וי"ל מ"מ ניחא ליה לתרוצי מתניתין אליבא דרב כל מה דמצי לאוקומי כותיה. תוס' הרא"ש ז"ל: **תוס' (בע"א) ד"ה רב ושמואל כו' בלא גירוע אלא נותן חמישים סלעים שלימים.** וצ"ל דאגב דאשמועינן שיהא חס תני בסיפא ולא גואלין לאחר היובל פחות משנה נמי בלי גירוע אע"ג דליכא רבותא. הר"י ז"ל בגליון: **בא"ד (בסופו) לא נאמר ששנת יובל נמשכת עד יוה"כ.** גליון. ואומר ר"י דהא דאמרי' מקדישה לפני היובל ר"ל אפי' אחר [ר"ה] [ד]יובל ביום הכפורים דאע"ג דבשנת יובל אין מקדיש סמוך לו מקדיש, וכן לאחר יובל ר"ל אחר ראש שנה משנת היובל דס"ד עוד לא שלמה שנה עד יוה"כ קמ"ל. ע"כ הר"י בגליון: **ד"ה אמר לך רב כו' לפי מורי הרמ"ר ניחא.** ודחקו בתוס' דלרבנן אית להו הק"ו ולא הבנתי. גליון מה שכתוב לא הבנתי וק"ל שהרי לשמואל דאית ליה הק"ו אית ליה אפילו לרבי והק"ו מפיק מפשט הפסוק כ"ש לרבנן דהק"ו מפיק מסברא בעלמא שלא יהא קדוש ליגאל בשוויה כיון דגבי שדה אחוזה לא מצינו קדושה בשוויה לכן אני אומר שהוא קל להבין:

מסורת הש"ס

א) [ביצה כא. וש"נ], ב) [לעיל יח:], ג) לקמן כה. ע"ש, ד) [לעיל יב: וש"נ], ה) [שמות יב],

תורה אור השלם

1. אִם מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: ויקרא כז יז

2. וְאִם אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ: ויקרא כז יח

הגהות הב"ח

(א) גמ' הכא נמי משנת ושנת: (ב) רש"י ד"ה אי רבי וכו' אמאי לא ליתב רק סלע לשנה:

מוסף רש"י

משלחן גבוה קא זכו. כעבד הנוטל פרס מבית רבו (ביצה כא.). שנת חמשים עולה לכאן ולכאן. שנת היובל, ושנה ראשונה לשמיטה הבאה (ר"ה ט.) והיא תחלת יובל הבא (לעיל יב:).

רבינו גרשום

ורב אמר סוף סוף. אפי' לר' שמעון מי קא הדרא לבעלים לכהנים הוא דנפקא ועדיין איכא למימר דהקדש היא ומ"ט לא נותנין דמים דכהנים משלחן גבוה קא זכו א) וליכא למימר שמואל כר' שמעון סבירא ליה: מ"ט דרב. דאמר קדושה: [אמר קרא כו' אלא לשמואל מאי אחר היובל]: אחר אחר. כלומר אם משנת היובל משמע משנה שאחר היובל ולא יובל עצמה ואם אחר היינו אחר אחר דהיינו שנה שלישית: [אמר לך רב הא מני. דקתני ובשנת היובל עצמה לא יקדיש: רבנן היא. דלית להו עד ועד בכלל וקא דרשי ואם משנת ולא שנת ממש: ואנא דאמרי כרבי. דאית ליה עד ועד בכלל כדאמר מיום הראשון עד יום השביעי ראשון וראשון כו': אי כר' פונדיון מאי עבידתיה. כלומר כיון דקא חשיב שנת חמשים בכלל חשבון שנות היובל בהדי מ"ט דקדשה נמי בשנת היובל אם כך הוא שקל נ' דקא פליג ליה לפונדיון שתהא פונדיון לכל שנה אמאי כיון דשנת נ' קדשה נמי כבשאר שני יובל ליתיב לה שקל נ' לגופה: וכי תימא. הכי נמי דלית ליה פונדיון לשנה והתניא הקדיש שתים כו': ר' דאית ליה פונדיון לשנה כר' יהודה סבירא ליה דאמר] שנת נ' עולה לכאן ולכאן. וכיון דקא חשיב ליה [נמי] להתחלת שני יובל הילכך פייש שקל לדידיה וקא פליג ליה לפונדיונין: לשמואל. דאמר אינה קדושה [לימא] ר' דאית ליה פונדיון אחד לשנה כרבנן סבירא ליה דלית להו שנת חמשים עולה לכאן ולכאן אלא באפי נפשה הויא ליובל הילכך פליג שקל דידיה לפונדיונין (כשמואל) {לשמואל} דאמר אינה קדושה: דאי כר' יהודה סבירא ליה דעולה לכאן ולכאן להתחלת חשבון מ"ט ולשנת חמשים א"כ לא הוי בין יובל ליובל אלא מ"ח שנים פשו להו ב' שקלים חלקם לפונדיון נמצא לכל שנה [של מ"ח] סלע וב' פונדיונין [לשנה מיבעי ליה]: על כורחיך לשמואל [דאמר אינה קדושה] כרבנן סבירא ליה. דלא חשיב שנת נ' אלא לסוף יובל וכיון דאמר אינה קדושה פייש שקל דידה ופליג ליה לפונדיון ולא אתי אלא סלע ופונדיון לשנה: בשלמא לשמואל. דאמר אינה קדושה היינו דקתני ולא גואלין ומקדישין לאחר היובל פחות משנה למעוטי שנת היובל עצמה דאין מקדישין וגואלין: אלא לרב. [דאמר] דקדשה מאי אחר היובל: [אמר לך רב] מי סברת [מאי] אחר היובל ממש. שנה הסמוך ליובל דקא דייקת למעוטי יובל עצמה לא: מאי אחר היובל באמצע היובל. כלומר בכל שנים שבאמצע היובל:

א) נ"ל ומיהו טעמא דשמואל שפיר איכא למימר כר"ש ס"ל.